

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ជ្រាវ ជ្រាវ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
Cambodia Development Resource Institute

របាយការណ៍ខ្លីៗស្តីពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា
Flash Report on the Cambodian Economy

មេសា ២០០៣ / April 2003

ដោយបណ្ឌិត កង ច័ន្ទការវរ្ម័ន្ត / Dr. Kang Chandararot

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

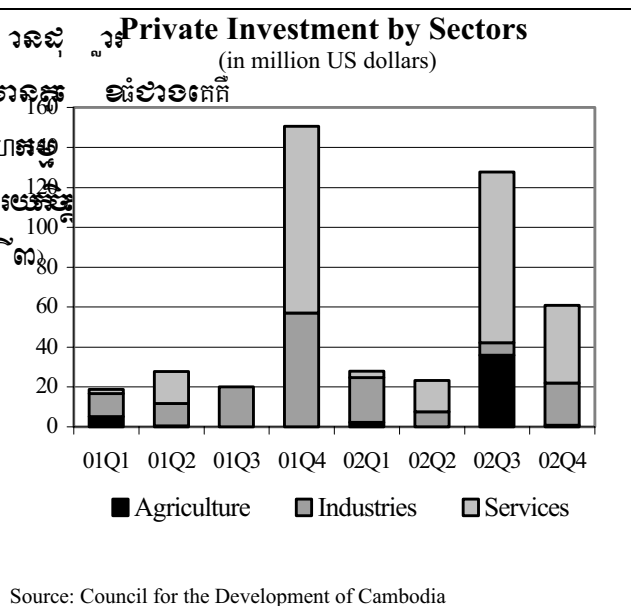
Phnom Penh, Cambodia

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗរបស់កម្ពុជា

Main Economic Activities of Cambodia

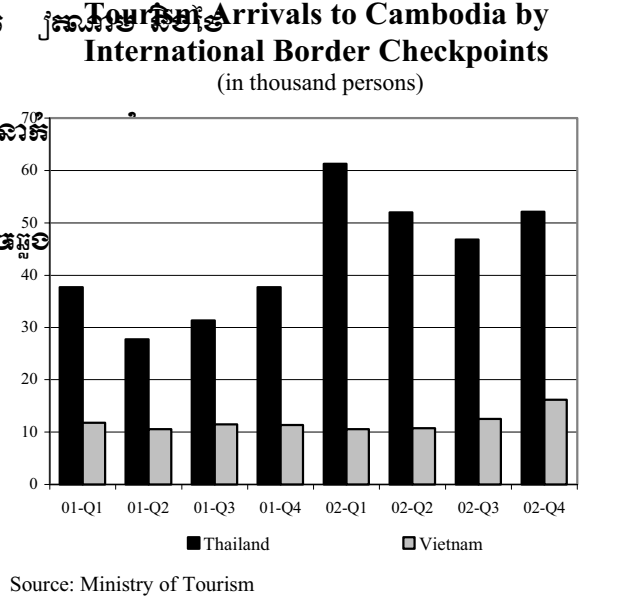
តាមការវិនិយោគក្នុងវិស័យសេវា ២៤០ លានដុល្លារ (១១% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន) ក្នុងនោះ វិស័យសេវា បានទទួលបាន ១៤៣ លានដុល្លារ (តើនៃ ២៥%) បន្ទាប់មកគឺ វិស័យឧស្សាហកម្ម ៥៧ លានដុល្លារ (ថយ ៤៣%) ។ វិស័យកសិកម្ម បានទទួលបាន ៣៦ លានដុល្លារ ។

According to the CDC, total private investment in 2002 amounted to US\$ 240 million, 11% more than last year. Of this total, the 'Service' sector stood in the spotlight with US\$ 143 million, followed by the 'Industries' sector at US\$ 57 million, 29% higher and 43% lower than 2001, respectively. The 'Agriculture' sector received mild attention from investors, except for the third quarter of 2002, in which investment was US\$ 36 million.

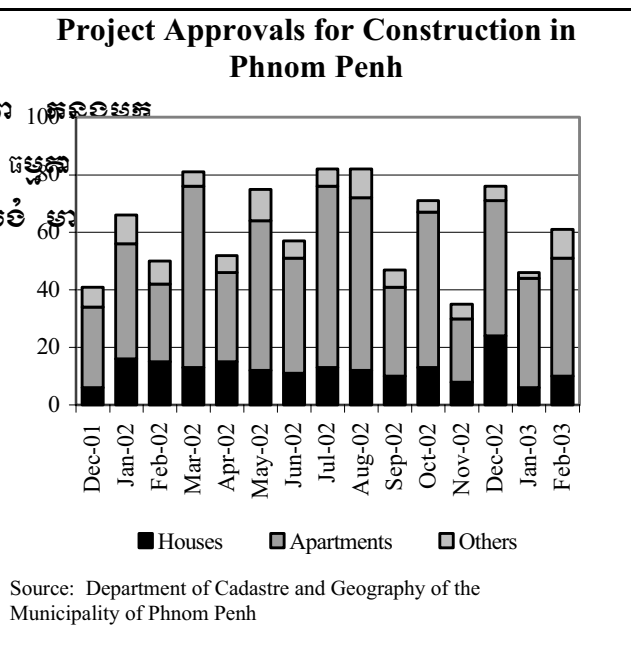
ក្នុងឆ្នាំ ២០០២ មាន សេដ្ឋកិច្ច មកកម្ពុជាពី ប្រទេស ថៃ ២១២.១៦៦ នាក់ ឬ ៣៧% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ក្នុងនោះ សេដ្ឋកិច្ច មកដោយរួចរាល់ ពីជំនាប បានតើនៃ ១៣៤.៤៩៩ នាក់ ឬ ៦៣% នៃសរុប ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០២ ៨០% នៃ សេដ្ឋកិច្ច មកពី ប្រទេស ថៃ ក្រៅពី ប្រទេស ថៃ ។

In 2002, Cambodia received 263,000 tourists crossing international checkpoints along the border to Thailand and Vietnam, 37% more than a year ago. The reason for the increase of tourists travelling through the Thai border from 134,499 persons to 212,166 persons was due to the opening of new checkpoints in 2002, such as Osmach and Dong Kralor. During 2002, 80% of tourists crossing the Thai border used the Poipet checkpoint.

នៅខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៣ រដ្ឋាភិបាល បាន អនុម័ត ៦១ គម្រោង គ្រប់គ្រង កសិកម្ម ១១ គម្រោង ធៀបនឹង ឆ្នាំ ២០០២ ។ ដូចជា ការវិនិយោគ ក្នុង វិស័យ គ្រប់គ្រង កសិកម្ម ក្នុង ឆ្នាំ ២០០២ មាន ៤៧ គម្រោង គ្រប់គ្រង កសិកម្ម ។ ជា ទូទៅ វិស័យ គ្រប់គ្រង កសិកម្ម មាន វិស័យ គ្រប់គ្រង កសិកម្ម វិស័យ គ្រប់គ្រង កសិកម្ម ។

In February 2003, 61 new projects were approved for construction in Phnom Penh, 11 projects more than the same period a year ago. Similar to previous trends, approval for apartments was the highest at 47 projects. Houses and others tied with 10 projects. In general, the development of the 'Construction' sector is positive.

ប្រភពនិងការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេស

Sources and Uses of Foreign Assistance

<p>ក្នុងរយៈពេល ១៩៩២-២០០១ អង្គការជំនួយបរទេស បានបើកផ្តល់ជំនួយបរទេស រួមមាន ២៤០១ លានដុល្លារ ក្នុងនោះ ជប៉ុន បានផ្តល់ជំនួយបរទេស ជាងគេ គឺ ៩១៣ លានដុល្លារ បន្ទាប់មក ប្រទេសប្រុយណេ បានផ្តល់ជំនួយបរទេស ៣១១ លានដុល្លារ និង អាណាចក្រសហរដ្ឋអាមេរិក បានផ្តល់ជំនួយបរទេស ៣០០ លានដុល្លារ ។</p> <p>ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ អង្គការជំនួយបរទេស បានផ្តល់ជំនួយបរទេស ដល់វិស័យសុខាភិបាល ចំនួន ៦០០ លានដុល្លារ ខណៈដែល វិស័យសុខាភិបាល បានទទួលបានជំនួយបរទេស ចំនួន ៦០០ លានដុល្លារ ។</p> <p>During 1992–2001, total aid disbursed to Cambodia from bilateral donors amounted to US\$ 2,401 million. Japan contributed the most aid at US\$ 913 million, followed by France at US\$ 311 million and the United States at US\$ 300 million. In 2001, the majority of grants from Japan were spent on the ‘Transportation’ sector, while disbursements from France and the United States concentrated on the ‘Health’ sector.</p>	<p>Top Ten Bilateral Donors to Cambodia from 1992–2001 (in million US dollars)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Donor</th> <th>Aid (million US dollars)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Japan</td><td>913</td></tr> <tr><td>France</td><td>311</td></tr> <tr><td>United States</td><td>300</td></tr> <tr><td>Australia</td><td>200</td></tr> <tr><td>Sweden</td><td>150</td></tr> <tr><td>Germany</td><td>100</td></tr> <tr><td>United Kingdom</td><td>80</td></tr> <tr><td>Netherlands</td><td>80</td></tr> <tr><td>China</td><td>70</td></tr> <tr><td>Denmark</td><td>60</td></tr> </tbody> </table> <p>Source: Council for the Development of Cambodia</p>	Donor	Aid (million US dollars)	Japan	913	France	311	United States	300	Australia	200	Sweden	150	Germany	100	United Kingdom	80	Netherlands	80	China	70	Denmark	60
Donor	Aid (million US dollars)																						
Japan	913																						
France	311																						
United States	300																						
Australia	200																						
Sweden	150																						
Germany	100																						
United Kingdom	80																						
Netherlands	80																						
China	70																						
Denmark	60																						
<p>តាមការប៉ាន់ស្មានរបស់ អង្គការធានាហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ី បានប៉ាន់ស្មានថា ការបង់ប្រាក់ប្រាក់ប្រាក់ គិតជា ភាគរយនៃការនាំចេញទំនិញ និងសេវា មានចំនួន ៣.៩% នៃការនាំចេញទំនិញ និងសេវា ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ។</p> <p>According to the Asian Development Bank, debt service, which includes principal repayments and interest payments, accounted for an estimated 3.9% of Cambodia's exports of goods and services. This is equivalent to US\$ 71 million, compared to US\$ 63 million in 2001. All of this debt excludes debt owed to the Russian Federation.</p>	<p>Debt Service Ratio (% of exports of goods and services)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Debt Service Ratio (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1997</td><td>1.2</td></tr> <tr><td>1998</td><td>2.1</td></tr> <tr><td>1999</td><td>1.7</td></tr> <tr><td>2000</td><td>4.3</td></tr> <tr><td>2001</td><td>4.0</td></tr> <tr><td>2002</td><td>3.9</td></tr> </tbody> </table> <p>Source: National Bank of Cambodia and Ministry of Economy and Finance</p>	Year	Debt Service Ratio (%)	1997	1.2	1998	2.1	1999	1.7	2000	4.3	2001	4.0	2002	3.9								
Year	Debt Service Ratio (%)																						
1997	1.2																						
1998	2.1																						
1999	1.7																						
2000	4.3																						
2001	4.0																						
2002	3.9																						
<p>ការបើកផ្តល់ជំនួយបរទេស ក្នុងវិស័យថាមពល មានការប្រែប្រួល រវាងឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ ដោយមានការបង្កើនជំនួយបរទេស ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៥ ដល់ ៣៩ លានដុល្លារ និងថ្នាក់ទាបបំផុត គឺ ១ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩២ ។</p> <p>ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ អង្គការជំនួយបរទេស បានផ្តល់ជំនួយបរទេស ដល់វិស័យថាមពល ចំនួន ៥ លានដុល្លារ ខណៈដែល វិស័យថាមពល បានទទួលបានជំនួយបរទេស ចំនួន ៤ លានដុល្លារ ។</p> <p>The trend for aid disbursement in the ‘Energy’ sector has oscillated up and down from 1992–2001. Aid was lowest in 1992 at about US\$ 1 million and peaked in 1995 at US\$ 39 million. Since 1998, the level of financial assistance for this sector has been declining. In 2001, grants worth US\$ 5 million were contributed for energy, of which about US\$ 4 million was provided by Japan.</p>	<p>Aid Disbursement for Energy (in million US dollars)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Aid (million US dollars)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1992</td><td>1</td></tr> <tr><td>1993</td><td>7</td></tr> <tr><td>1994</td><td>25</td></tr> <tr><td>1995</td><td>39</td></tr> <tr><td>1996</td><td>14</td></tr> <tr><td>1997</td><td>17</td></tr> <tr><td>1998</td><td>31</td></tr> <tr><td>1999</td><td>28</td></tr> <tr><td>2000</td><td>22</td></tr> <tr><td>2001</td><td>5</td></tr> </tbody> </table> <p>Source: Council for the Development of Cambodia</p>	Year	Aid (million US dollars)	1992	1	1993	7	1994	25	1995	39	1996	14	1997	17	1998	31	1999	28	2000	22	2001	5
Year	Aid (million US dollars)																						
1992	1																						
1993	7																						
1994	25																						
1995	39																						
1996	14																						
1997	17																						
1998	31																						
1999	28																						
2000	22																						
2001	5																						

ការអនុវត្តវិធានការជាតិ
National Budget Operations

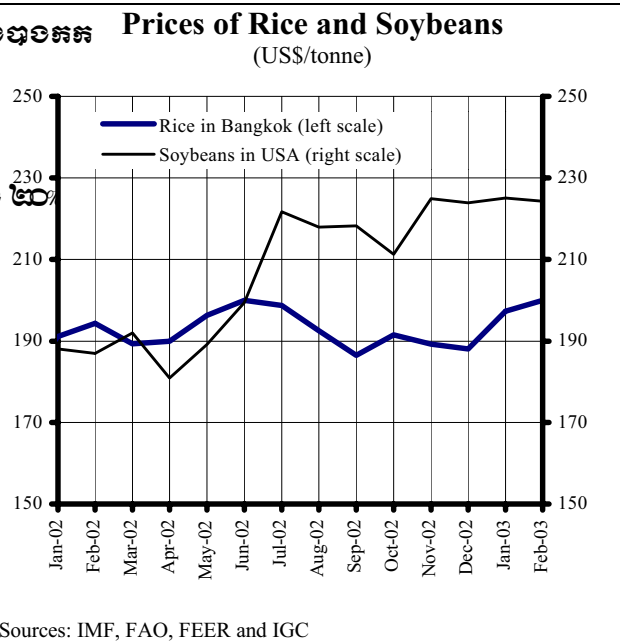
<p>ក្នុងខែកក្កដា ២០០៣ ប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសបច្ចុប្បន្នជាបច្ចុប្បន្ន បានបង្កើន ១១៦ពាន់ រលត្យ ឬ ១៥% ខ្ពស់ជាងខែកក្កដា ២០០២ ដោយសារតែ ប្រាក់ចូល បានបង្កើន ១២៣ពាន់ រលត្យ ធៀបនឹង ១០៧ពាន់ រលត្យ ក្នុងខែកក្កដា ២០០២ ។ ធៀបនឹងខែកក្កដា ២០០២ ប្រាក់ចេញនៅខែកក្កដា ២០០៣ គឺ ៦ពាន់ រលត្យ បើធៀបនឹង ៦ ប៊ីលានរៀលក្នុងខែកក្កដា ២០០២ ។</p> <p>In January 2003, Cambodia's current budget operations produced a surplus of 116 billion riels, 15% more than January last year. This increase was due to the slight increase in revenue of 123 billion riels in 2003 from 107 billion riels in 2002. Compared to last year, expenditures remained much the same at about 6 billion riels. Despite the bigger surplus; the image reflects the same trend experienced the year before.</p>	<p>Current Budget Operations (commitments—in billion riels)</p> <p>Source: Ministry of Economy and Finance</p>
<p>ក្នុងខែកក្កដា ២០០៣ ប្រាក់ចូល បច្ចុប្បន្ន បានបង្កើន ១២៣ពាន់ រលត្យ (ធៀបនឹង ១០៧ពាន់ រលត្យ ក្នុងខែកក្កដា ២០០២) ក្នុងនោះ ប្រាក់ចូល ក្នុងស្រុក បានបង្កើន ៧៥ពាន់ រលត្យ ឬ ៤១% ខ្ពស់ជាង ២០០២ ។ ប្រាក់ចូល មិនមែន បានបង្កើន ៤១ពាន់ រលត្យ ខ្ពស់ជាង ២០០២ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រាក់ចូល ពីការពន្ធដារ បានបន្ថយចុះ ២៣ពាន់ រលត្យ ដល់ ៧ពាន់ រលត្យ ក្នុងខែកក្កដា ២០០៣ ។</p> <p>Current budget revenue amounted to a total of 123 billion riels in January 2003, up from 108 billion riels last year. Domestic tax made up the biggest share of the collection at 75 billion riels followed by non-tax at 41 billion riels, 41% and 31% higher than January 2002, respectively. Inversely, current revenue from customs duties within the same period fell heavily from 23 billion riels to 7 billion riels.</p>	<p>Current Budget Revenue (in billion riels)</p> <p>Source: Ministry of Economy and Finance</p>
<p>នៅទីបញ្ចប់ខែកក្កដា ២០០៣ ប្រាក់ចេញបច្ចុប្បន្ន គឺ ៦.២ពាន់ រលត្យ រាប់បញ្ចូលខែកក្កដា ២០០២ (៦.៥ពាន់ រលត្យ) ។ ប្រាក់ចេញ ក្នុងប្រភេទ ប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស គឺ ៥ ប៊ីលានរៀល ប្រភេទ ការពារ និងសុវត្ថិភាព គឺ ០.៩ ប៊ីលានរៀល និង ប្រភេទ ប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច គឺ ០ ប៊ីលានរៀល ។</p> <p>At the beginning of 2003, the sum of Cambodia's current budget expenditures was 6.2 billion riels, just lower than in January last year (6.5 billion riels). The trend between the two periods remain unaltered, where expenses in General Administration are the highest at about 5 billion riels, followed by Defence & Security at 0.9 billion riels and zero for Economic Administration.</p>	<p>Current Budget Expenditures (in billion riels)</p> <p>Source: Ministry of Economy and Finance</p>

ស្ថានភាពតំលៃទំនិញ លើទីផ្សារអន្តរជាតិ

Commodity Prices in the World Markets

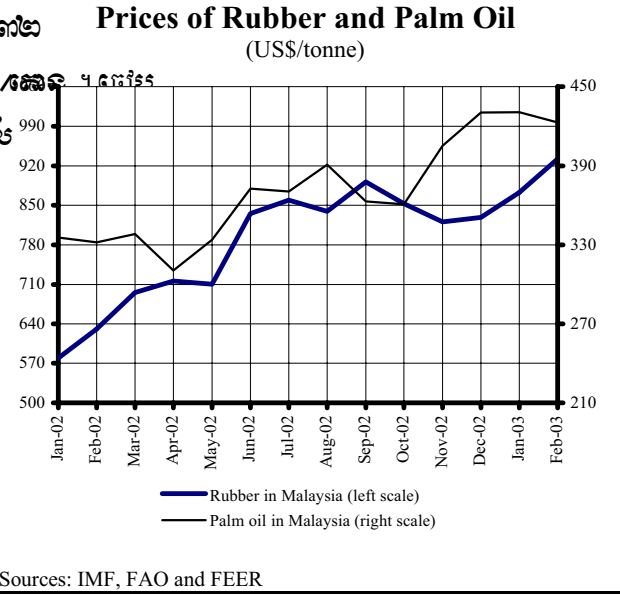
វិធីសាស្ត្រ-តម្លៃ: យោងតាម ទិន្នន័យ ខ្ពស់បំផុត អន្តរជាតិ តាមប្រភេទ ទ្រើងផ្គត់ផ្គង់ ១៩៧.២៥ ដល់ ២០០ ដុល្លារ/តោន រីឯ តម្លៃ ដុល្លារ/តោន ១ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២២៤.២៥ ដុល្លារ/តោន ។ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២០០ ដុល្លារ/តោន រីឯ តម្លៃ ដុល្លារ/តោន ១ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២២៤.២៥ ដុល្លារ/តោន ។

In the one-month gap between January-February 2003, there were minimal changes in the prices of first quality rice in the Bangkok international market and soybean in the US. Rice faced an increase in price during this period, from 197.25 US\$/tonne to 200 US\$/tonne. Soybean, on the other hand, encountered a fall in price from 225.07 US\$/tonne to 224.25 US\$/tonne. Compared to a year ago, rice and soybean have become 3% and 20% more expensive, respectively.

វិធីសាស្ត្រ-តម្លៃ: យោងតាម តម្លៃ ធានា ឡើង ១៩៧.២៥ ដល់ ២០០ ដុល្លារ/តោន រីឯ តម្លៃ ដុល្លារ/តោន ១ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២២៤.២៥ ដុល្លារ/តោន ។ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២០០ ដុល្លារ/តោន រីឯ តម្លៃ ដុល្លារ/តោន ១ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២២៤.២៥ ដុល្លារ/តោន ។

Between the month of January-February 2003, the prices of rubber and palm oil in Malaysia fluctuated in different directions. The value of rubber experienced a 7% increase since January to 932 US\$/tonne in February, while the price of palm oil decreased by 2% to 423 US\$/tonne. Compared to the same period in the previous year, the cost of both rubber and palm oil has sharply risen at 48% and 27%, respectively.

វិធីសាស្ត្រ-តម្លៃ: យោងតាម តម្លៃ ធានា ឡើង ១៩៧.២៥ ដល់ ២០០ ដុល្លារ/តោន រីឯ តម្លៃ ដុល្លារ/តោន ១ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២២៤.២៥ ដុល្លារ/តោន ។ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២០០ ដុល្លារ/តោន រីឯ តម្លៃ ដុល្លារ/តោន ១ ធៀបមក ១៩៧.២៥ ដល់ ២២៤.២៥ ដុល្លារ/តោន ។

During January-February 2003, the prices of both crude oil and gasoline dramatically jumped by about 18% compared to the previous month. Crude oil stood at 32.7 US\$/barrel and gasoline at 26.5 cents/litre in February. Compared to 12 months ago, the prices of crude oil and gasoline have increased considerably by 73% and 86%, respectively.

